

ЕКОНОМІКА

DOI: <https://doi.org/10.32782/2519-884X-2024-53-1>

УДК 330.1

Болтянська Л. О., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

імені Дмитра Моторного

larysa.boltianska@tsatu.edu.ua

ORCID: 0000-0002-6314-4429

Сиротюк Г. В., к.е.н., доцент

Львівський національний університет природокористування

annasyr@ukr.net

ORCID ID: 0000-0002-8740-7959

РОЛЬ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті аналізується циркулярна економіка як альтернативна лінійна модель, що базується на раціональному використанні ресурсів, переробці та мінімізації витрат. Підкреслено актуальність її впровадження в Україні для стабілізації економіки, створення робочих місць та підвищення ресурсоефективності. Окреслено виклики й можливості, а також визначена роль циркулярної економіки в досягненні Цілей сталого розвитку ООН.

Ключові слова: циркулярна економіка, сталий розвиток, модель «виробництво-використання-утилізація», Цілі сталого розвитку, ресурсозбереження.

JEL code classification: A10, F29, O10, Q20, R11

Постановка проблеми. Впровадження циркулярної економіки зумовлена глобальними викликами, з якими стикається сучасний світ. Погіршення екологічного стану, вичерпання природних ресурсів, зростання кількості відходів, а також економічна нестабільність потребують нових підходів до управління ресурсами та виробництвом. Циркулярна економіка пропонує стратегії, які дозволяють замінити традиційну лінійну модель «виробництво – використання – утилізація» на замкнений цикл, що забезпечує раціональне використання ресурсів, переробку відходів та їх повторне використання. Це сприяє інтеграції екологічних цілей в економічну діяльність, що є важливим для досягнення цілей сталого розвитку, зокрема, відповідального споживання та виробництва. З огляду на актуальні екологічні кризи та міжнародні кліматичні зобов'язання, вона є необхідною для забезпечення сталого майбутнього.

Циркулярна економіка є надзвичайно важливою для розвитку сучасного підприємництва, оскільки вона відкриває нові можливості для інновацій, зменшує залежність від дефіцитних ресурсів і сприяє сталому зростанню бізнесу. Підприємства, які впроваджують принципи циркулярної економіки, отримують конкурентні переваги завдяки скороченню витрат, підвищенню ефективності використання матеріалів і створенню нових джерел доходу. Дотримання принципів циркулярної економіки сприяє створенню нових робочих місць, інноваціям у бізнесі та зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище. Для бізнесу це відкриває можливості для зменшення витрат, забезпечення незалежності від дефіцитних матеріалів та підвищення конкурентоспроможності. Циркулярні моделі сприяють лояльності клієнтів і дозволяють підприємцям будувати партнерства на основі спільної відповідальності за довкілля. Застосування таких підходів, як повторне

використання відходів, відновлення ресурсів і інтеграція екологічно безпечних технологій, дозволяє розвивати інноваційні бізнес-моделі, які відповідають потребам сучасного споживача.

Запровадження моделей циркулярної економіки на українських підприємствах є ключовим кроком для євроінтеграції та відновлення економіки в повоєнний період, проте супроводжується певними викликами та ризиками для підприємств. Тому важливим є проведення досліджень щодо поточного стану та перспектив розвитку циркулярної економіки, враховуючи вплив військової агресії на підприємницьке середовище.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Циркулярна економіка є перспективним напрямом досліджень, що розглядається як відповідь на сучасні екологічні та економічні виклики. Аналіз останніх публікацій демонструє значний інтерес до цієї теми серед українських науковців.

На сьогодні багато українських науковців займаються дослідженням проблеми становлення та розвитку циркулярної моделі економіки в Україні в умовах євроінтеграції та цифрової трансформації, зокрема: І.Л. Татомир, С.А. Горбаченко, М.Б. Нагара, Л.Г. Квасній, І.В. Плїш, Ю.Р. Ломага, О.Г. Мельник, та інші. Дослідженню особливостей та перспектив впровадження циркулярної економіки в Україні присвячена робота Н.І. Горбаль, С.В. Сліпчак [1]. Важливість ролі циркулярної економіки у сталому розвитку в своїй праці відмічає М.М. Залунін [2], а вчені Н.І. Горбаль та Ю.Р. Ломага пропонують вітчизняним підприємствам напрями адаптування принципів циркулярної економіки задля сталого розвитку у сфері, зокрема на основні аналізування досвіду країн ЄС [3]. Науковці М.В. Руда і Я.В. Мирка [4] провели дослідження п'яти основних циркулярних бізнес-моделей та їх характеристик, які стали підґрунтям формування рекомендацій щодо імплементації циркулярних бізнес-моделей в Україні.

В своїй роботі В.В. Артемов з вченими наголошує, що циркулярна економіка – це не тільки відповідь на екологічні виклики, а й інструмент оптимізації використання ресурсів та підвищення конкурентоспроможності економіки. Їх праця акцентує увагу на ключових принципах цієї концепції: повторному використанню, переробці та відновленні ресурсів [5].

Важливим є і внесок ЮНІДО (Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку), що підтримує публікації українських авторів. Такі праці акцентують увагу на довготривалому використанні матеріалів та відновленні ресурсів у промислових процесах. Таким чином, дослідження українських вчених підкреслюють необхідність системних змін, модернізації виробничих процесів та інтеграції циркулярних принципів на різних рівнях економіки.

Формулювання цілей статті. Метою статті є уточнення сутності поняття «циркулярна економіка», її ролі у контексті сталого розвитку; висвітлення пріоритетних напрямів досліджень циркулярної економіки; аналіз Цілей сталого розвитку, досягненню яких сприяє циркулярна економіка; поглиблене визначення принципів та критеріїв циркулярної економіки, з метою забезпечення сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу. За визначенням ЮНІДО, циркулярна економіка (circular economy) – це альтернатива традиційній лінійній економічній моделі, коли ресурси використовуються якомога довше, з них отримують максимальну цінність, а відходи повертаються з кінця ланцюга постачання на початок, даючи використаним матеріалам нове життя [6]. Циркулярна економіка є системою замкненого циклу. Майже всі відходи мають бути повторно використані для виробництва нової продукції. Це мінімізує негативний вплив на природу та забезпечує раціональне використання обмежених природних ресурсів. Концепція циркулярної економіки ґрунтується на принципах зменшення споживання, повторного використання та перероблення. Варто підкреслити, що ця концепція не лише відповідає 17 цілям сталого розвитку ООН, а й стимулює країни та бізнес до впровадження інновацій. Нині більшість країн Євросоюзу, США, Китаю, Японії, Південної Кореї та інших держав вважають розвиток циркулярної економіки пріоритетом у своїх стратегічних планах.

Перехід до циркулярної економіки спрямований на впровадження більш чистих та ресурсоефективних систем виробництва, що допоможуть підприємствам підвищити

конкурентоспроможність і водночас зберегти довкілля. Насправді, завдяки значній економії води, енергії та ресурсів, підприємства можуть істотно знизити витрати на виробництво, зменшити кількість відходів і, відповідно, підвищити ефективність своїх процесів. Циркулярна економіка дедалі частіше розглядається як важливий елемент для досягнення ключових Цілей сталого розвитку. За даними Світового банку, циркулярна економіка сприяє досягненню цілей (рис. 1).

Рис. 1. Цілі сталого розвитку, досягненню яких сприяє циркулярна економіка

Джерело: [6]

Циклічна економіка може сприяти досягненню через оптимізацію ресурсів, зменшення відходів, підтримку стійких практик, використання новітніх технологій. Наведемо приклади:

Ціль 2: Подолання голоду – досягненню цієї цілі циркулярна економіка сприяє через зменшення харчових відходів та стійке сільське господарство. Це можливо через використання технологій для продовження терміну придатності продуктів харчування, зменшення втрат при транспортуванні продуктів з обмеженим терміном використання, що мінімізує втрати та допомагає забезпечити продовольчі потреби населення. Переробка непридатних для продажу продуктів у корм для тварин або біогаз, використання органічних відходів як добрив для покращення врожайності через компостування харчових відходів для підвищення родючості ґрунту та скорочення потреби у хімічних добривах.

Ціль 3: Міцне здоров'я та благополуччя – досягається через зменшення забруднення навколишнього середовища та споживання та здорових продуктів харчування. Переробка ресурсів для створення безпечної та доступної їжі та перехід на екологічно чисті технології, які знижують викиди, що спричиняють захворювання. Наприклад, переробка пластику для уникнення його потрапляння в екосистеми, що зменшує ризик забруднення харчового ланцюга.

Ціль 6: Чиста вода та санітарія – скорочення споживання води через ефективні технології фільтрування та переробки задля повторного використання води на підприємствах. До прикладу: виробничі цикли на текстильних фабриках вміщують процес очищення води задля повторного використання.

Ціль 7: Доступна та чиста енергія – за допомогою циркулярної економіки досягається за допомогою основних підходів:

- ефективне використання ресурсів (відновлення та рециклінг) – переробка матеріалів (наприклад, літій-іонних батарей зі старих електромобілів) для створення нових систем зберігання енергії, що зменшує залежність від видобутку нових ресурсів; вторинне використання тепла – застосування надлишкового тепла промислових процесів для обігріву будівель або генерування додаткової енергії;

- відновлювальна енергетика – використання енергоефективних технологій зокрема: розробка і підтримка технологій, що мінімізують втрати енергії та підвищують продуктивність, наприклад, циркулярні системи водоочищення, що генерують біогаз.

Перехід відновлювані джерела енергії: сонячні панелі та вітрові турбіни виробляються з матеріалів, що піддаються переробці або повторному використанню;

- стимулювання циркулярних бізнес-моделей прикладом може стати існування енергетичних кооперативів, які дозволяють генерувати чисту енергію на місцевому рівні та обмінюватися нею в межах спільнот та розвиток розумних мереж, мета яких оптимізувати розподіл енергії та зменшити втрат.

Ціль 8: Гідна праця та економічне зростання – проявляється через створення нових робочих місць у сферах утилізації, ремонту та переробки матеріалів, а також розвиток підприємств, що займаються ремонтом електроніки та побутової техніки.

Ціль 9: Інновації та інфраструктура – ціль спрямована на створення сталих, інклюзивних і ефективних інфраструктур, а також на стимулюванні інновацій для сталого розвитку. Циркулярна економіка може значно сприяти досягненню цієї мети через наступні підходи:

- інновації у виробництві та кругові бізнес-моделі – розвиток нових технологій для більш ефективного використання ресурсів, переробки та повторного використання матеріалів, що знижує потребу у нових сировинних ресурсах і зменшує відходи. Підприємства, які забезпечують цикл «використання-продаж-переробка», створюють інфраструктуру для повторного використання матеріалів і знижують негативний вплив на довкілля;

- інноваційні інфраструктурні рішення та «розумні» міста – використання перероблених матеріалів і енергоефективних технологій для будівництва нових будівель та інфраструктури, що знижує витрати і викиди, створення «розумних» міст з інфраструктурою для переробки відходів, енергоефективним транспортом, використанням відновлювальних джерел енергії і системами для утилізації та повторного використання води;

- підтримка інновацій у технологіях та науці – створення нових технологій для ефективного використання ресурсів і інновацій у будівництві, виробництві, транспортуванні та управлінні відходами, що сприяють сталому розвитку інфраструктури.

Ціль 12: Відповідальне споживання та виробництво – спрямована на забезпечення сталих моделей споживання та виробництва, що зменшують негативний вплив на навколишнє середовище. Циркулярна економіка є потужним інструментом для досягнення цієї мети через за допомогою наступних важелів:

- впровадження кругових бізнес-моделей, де матеріали та продукти отримують нове життя після завершення їхнього первинного циклу. Це допомагає зменшити витрати природних ресурсів та кількість відходів;

- використання технологій для оптимізації використання сировини і енергії. Виробники можуть використовувати більш чисті технології для створення товарів із меншою витратою енергії та ресурсів;

- використання матеріалів, що підлягають переробці, а також впровадження стратегій для зниження кількості одноразової упаковки. Продукти мають бути спроектовані так, щоб їх можна було легко утилізувати або повторно використовувати;

- навчання споживачів і суб'єктів бізнесу про важливість відповідального споживання та виробництва, зокрема через стимулювання покупок товарів із сертифікатами сталості та відповідальності.

Ціль 13: Боротьба зі зміною клімату – циркулярна економіка сприяє зниженню викидів парникових газів через скорочення відходів та енергоефективне виробництво за допомогою використання вторинної сировини замість видобутку нових ресурсів, що зменшує викиди CO₂.

Ціль 14: Збереження морських екосистем – запобігання забрудненню океанів шляхом скорочення пластикових відходів, виробництва багаторазових упаковок та переробки пластикових продуктів у корисні вироби.

Таким чином Цілі сталого розвитку, пов'язані з циркулярною економікою, передбачають перехід до ресурсоефективних, екологічно чистих та інноваційних підходів у виробництві та споживанні, сприяє зменшенню споживання ресурсів, мінімізації негативного впливу на довкілля.

З самого початку свого існування циркулярна економіка була націлена на досягнення широких екологічних, економічних і соціальних вигод. В Україні, в умовах війни та економічної невизначеності, модель циркулярної економіки може стати інструментом для відновлення та покращення економічної ситуації, при цьому дотримуючись європейських стандартів. Загалом циркулярна економіка може підтримати розвиток галузей економіки наступними способами:

1. Ресурсоефективність. Циркулярна економіка сприяє ефективному використанню ресурсів, зменшуючи споживання та стимулюючи переробку, відновлення і повторне виробництво. Це дозволяє зменшити потребу в первинних матеріалах і мінімізувати кількість відходів.

2. Підвищення стійкості. Різноманітність постачальницьких ланцюгів, яку забезпечують практики циркулярної економіки, підвищує стабільність галузей, зменшуючи їх залежність від обмежених ресурсів і знижуючи ризики від цінових коливань.

3. Трансформація робочих місць і створення нових. Перехід до циркулярної економіки передбачає застосування нових бізнес-моделей, технологій та навичок. Це може сприяти створенню нових робочих місць у сферах переробки, повторного виробництва та управління відходами.

4. Інновації. Циркулярна економіка стимулює інновації у дизайні продукції, виробничих процесах і бізнес-моделях, що може сприяти розвитку сталих і екологічних технологій.

5. Економія коштів. Запровадження принципів циркулярної економіки може призвести до зниження витрат у галузях економіки. Переробка та повторне використання матеріалів може бути більш вигідним варіантом порівняно з видобутком і переробкою первинних ресурсів.

6. Збереження довкілля. Завдяки зменшенню потреби в первинних матеріалах, зниженню забруднення та скороченню обсягів захоронення відходів, циркулярна економіка сприяє охороні навколишнього середовища та допомагає знизити темпи змін клімату.

7. Соціальні переваги: Практики циркулярної економіки можуть мати позитивний вплив на соціальну сферу, якщо їх реалізувати з орієнтацією на покращення добробуту громад, підвищення стандартів управління відходами та зменшення екологічних забруднень.

Таким чином, циркулярна економіка є важливим інструментом для відновлення та покращення економіки країни завдяки її здатності знижувати витрати, покращувати ефективність використання ресурсів і стимулювати інновації. Вона передбачає переробку, повторне використання матеріалів і відновлення продуктів, що зменшує потребу у первинних ресурсах, знижує витрати на виробництво та утилізацію відходів. Це може значно полегшити фінансовий тиск на підприємства та державу. Впровадження циркулярної економіки також сприяє створенню нових робочих місць у галузях переробки, ремонту та відновлення, підтримує розвиток технологій, підвищує конкурентоспроможність економіки на міжнародному рівні. Враховуючи глобальні виклики, такі як зміна клімату та дефіцит ресурсів, циркулярна економіка може стати основою для сталого розвитку та енергетичної незалежності країни, створюючи сприятливі умови для стабільного економічного зростання та соціального прогресу.

Для опису циркулярної економіки широко використовується концепція ЮНІДО, яка зосереджується на чотирьох ключових стратегіях (рис. 2).

Отже, концепція ЮНІДО спрямована на сталий розвиток через чотири ключові принципи, які мають на меті забезпечити збалансовану економічну, соціальну та екологічну стабільність:

1. Зменшення впливу на довкілля. Даний принцип фокусується на зниженні екологічних ризиків та забруднення, пов'язаних з промисловими процесами. ЮНІДО пропагує використання чистих технологій, які дозволяють зменшити викиди парникових газів та інші шкідливі речовини в атмосферу, воду та ґрунт. Це включає енергоефективність, скорочення використання небезпечних матеріалів і оптимізацію ресурсів для мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище.

2. Збільшення доходу. Принцип направлено на покращення економічної продуктивності та дохідності через інновації та ефективне управління. Він передбачає розвиток нових

технологій, які дозволяють збільшити виробництво з меншими витратами ресурсів, а також зростання конкурентоспроможності підприємств на міжнародних ринках. ЮНІДО підтримує економічний сталий розвиток шляхом інвестування в інфраструктуру, технічне оснащення та підвищення кваліфікації працівників.

3. Зменшення залежності від ресурсів. ЮНІДО акцентує увагу на важливості сталого використання природних ресурсів. Це включає зменшення споживання енергії, води та матеріалів через застосування ресурсозберігаючих технологій і повторне використання відходів. Стратегія передбачає диверсифікацію джерел енергії, розвиток відновлювальних джерел енергії та перехід до «зелених» технологій, що зменшує залежність від вичерпних ресурсів.

4. Мінімізація відходів. Одна з основних цілей цієї стратегії – зменшення виробництва відходів шляхом їх повторного використання та переробки. ЮНІДО пропагує принципи циркулярної економіки, в яких матеріали після використання повертаються в економічний цикл. Це дозволяє не тільки знижувати обсяги відходів, а й створювати нові економічні можливості через переробку та повторне використання ресурсів.

Рис 2. Загальна схема принципів циркулярної економіки ЮНІДО

Джерело: [7]

Врахування та дотримання цих принципів допомагають країнам і підприємствам досягати сталого розвитку, покращуючи економічні показники, зменшуючи екологічні ризики та знижуючи залежність від природних ресурсів.

Концепція сталого розвитку ЮНІДО тісно пов'язана з принципами циркулярної економіки, оскільки вона спрямована на оптимізацію використання ресурсів, зменшення відходів і забруднення навколишнього середовища. Циркулярна економіка, за своєю суттю, передбачає модель, в якій ресурси не витрачаються безповоротно, а повертаються в економічний цикл через переробку, повторне використання і відновлення. Це відповідає основним цілям сталого розвитку, зокрема зменшенню впливу на довкілля та зниженню залежності від природних ресурсів.

ЮНІДО активно підтримує перехід до циркулярної економіки через впровадження чистих технологій та інновацій, що дозволяють скоротити споживання природних ресурсів і зменшити виробничі відходи. За допомогою цього підходу підприємства можуть мінімізувати відходи, переходити до переробки матеріалів і відновлювальних джерел енергії, що веде до зниження забруднення і викидів парникових газів.

Таким чином, циркулярна економіка стає ключовим інструментом реалізації сталого розвитку, дозволяючи досягти економічних, екологічних та соціальних цілей, забезпечуючи сталу та довгострокову вигоду для бізнесу та суспільства в цілому.

Висновки. Циркулярна економіка виступає як перспективна альтернатива лінійній моделі, спрямована на максимальне використання ресурсів, мінімізацію відходів та забезпечення сталого розвитку. Завдяки концепції замкнутого циклу, де використані матеріали повертаються в економічний обіг через повторне використання чи переробку, ця модель стає важливим інструментом для збереження природних ресурсів, зменшення забруднення та боротьби зі зміною клімату.

Україна, як частина глобальної економіки, має великий потенціал для впровадження принципів циркулярної економіки, особливо в умовах післявоєнного відновлення. У сучасних реаліях ця модель може стати основою для стабілізації економіки та забезпечення довготривалого розвитку. Використання циркулярних бізнес-моделей допоможе підприємствам скоротити витрати, знизити залежність від дефіцитних ресурсів та підвищити конкурентоспроможність. Більше того, циркулярна економіка сприяє досягненню Цілей сталого розвитку ООН, зокрема, через підвищення ефективності виробництва, раціональне споживання, скорочення харчових відходів, запровадження інноваційних технологій та розвиток відновлюваної енергетики. Вона стимулює розвиток секторів, що займаються переробкою, повторним використанням матеріалів, ремонтом техніки, що створює нові робочі місця та сприяє соціальному прогресу.

Отже, циркулярна економіка є не тільки інструментом екологічної стабільності, а й потужним драйвером економічного зростання. Вона дає змогу підприємствам не лише знижувати витрати на виробництво, а й впроваджувати інновації, відповідати на глобальні виклики, забезпечуючи збалансований розвиток. Для України, яка прагне інтегруватися в європейський простір, розвиток циркулярної економіки – це шлях до економічного зміцнення, енергетичної незалежності та екологічної стійкості.

Список використаних джерел:

1. Горбаль Н.І., Сліпчак С.В. Циркулярна економіка: особливості та перспективи впровадження в Україні в умовах війни. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2023. Вип. 5(2). С. 257–268. DOI: <https://doi.org/10.23939/smeu2023.02.257>
2. Залунін М.М. Циркулярна економіка як передумова забезпечення сталого розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 47(1). С. 196–201.
3. Горбаль Н.І., Ломага Ю.Р. Циркулярна економіка – основа сталого розвитку підприємств. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2022. Вип. 6(1). С. 9–24. DOI: <https://doi.org/10.23939/semi2022.01.009>
4. Руда М.В., Мирка Я.В. Циркулярні бізнес-моделі в Україні. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні*. 2020. Вип. 2(1). С. 107–121. DOI: <https://doi.org/10.23939/smeu2020.01.107>
5. Артемов В., Бахчеван Е. & Бочко О. Циркулярна економіка – виклик сучасності. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-17>
6. Приклади впровадження циркулярної економіки в Україні. Київ : Центр ресурсоефективного та чистого виробництва, 2024. 44 с.
7. Циркулярна економіка в Україні. URL: <http://www.recpc.org/circular-economy-ua/> (дата звернення: 11.12.2024).
8. Трусова Н.В., Гривківська О.В., Болтянська Л.О. Організаційно-економічний механізм розвитку підприємництва на сільських територіях. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2022. № 2(46). С. 135–143. DOI: <https://doi.org/10.31388/2519-884X-136-142>
9. Kovalenko D., Tarasov S., Strunhar A., Boltianska L., Antonenko K. Charting paths for socio-economic revival in the wake of military turmoil. *African Journal of Applied Research*. 2024. Is.10(1). С. 481–494.
10. Shevchenko I., Lysak O., Zalievska-Shyshak A., Mazur I., Korotun M. & Nestor V. Digital Economy in a Global Context: World Experience. *International Journal of Professional Business Review*. 2023. Vol. 8(4).
11. Zavadskykh H., Fradynskyi O., Puhalskyi V., Didukhovych A., Popliuiko Y. Support of Economic Development Financial Stability during the Post-crisis Period. *Strategies for Recovery and Economic Affairs (New Delhi)* This link is disabled. 2024. Vol. 69. P. 251–260.

12. Zavadskykh H., Fradynskyi O., Puhalskyi V., Didukhovych A., Popliuiko Y. Support of Economic Development Financial Stability during the Post-crisis Period. *Strategies for Recovery and Economic Affairs (New Delhi)* This link is disabled. 2024. Vol. 69. P. 251–260.

13. Vita Tebenko, Natalia Kutsai, Maryna Shashyna, Olena Omelianenko and Ivanna Bakushevych. Digital Transformation in Business: The Impact of Technology on Efficiency, Innovation and Competitiveness. *Economic Affairs*. 2024. Vol. 69. P. 307–315.

Boltianska L. A., PhD in Economics, Associate Professor
Dmytro Motornyi Tavria State Agrotechnological University
larysa.boltianska@tsatu.edu.ua
ORCID: 0000-0002-6314-4429

Syrotiuk H. V., PhD in Economics, Associate Professor
Lviv National Environmental University
annasyr@ukr.net
ORCID: 0000-0002-6744-1471

THE ROLE OF THE CIRCULAR ECONOMY IN ACHIEVING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Abstract. The article examines the concept of a circular economy as an effective alternative to the traditional linear economic model. The circular economy is based on the principles of rational use of resources, reuse, recycling and waste minimization. It is aimed at creating closed cycles of production and consumption, which allows to significantly reduce the negative impact on the environment, increase resource efficiency and promote sustainable development. The article pays special attention to the relevance of implementing a circular economy in Ukraine. Against the background of global challenges, such as depletion of natural resources, increasing waste, and climate change, the transition to a circular economy model is an integral part of modern environmental policy. In the conditions of martial law and post-war recovery, the circular economy can become a powerful tool for stabilizing the economy of Ukraine, stimulating innovation, creating jobs and integrating into the European economic space. The article analyzes the main challenges and opportunities for implementing the principles of a circular economy in Ukraine. The authors emphasize that the development of processing enterprises, the reuse of resources and the introduction of innovative technologies can contribute to reducing the costs of enterprises, reducing dependence on imported raw materials and increasing export potential. In addition, the emphasis is placed on the role of the circular economy in achieving the UN Sustainable Development Goals. It is indicated that the implementation of circular practices helps to implement tasks related to combating climate change, increasing water efficiency, developing renewable energy, and reducing food waste.

Keywords: circular economy, sustainable development, "production-use-recycling" model, Sustainable Development Goals, resource conservation.